

MUISTILISTA TUENHAKIJALLE HANKINTALAIN NOUDATTAMISESTA

Hakemuksenne perusteella hakemaanne tuen kohteeseen saattaa tulla sovellettavaksi hankintalainsäädännön mukaiset kilpailutusvaatimukset (laki julkisista hankinnoista ja käyttöoikeussopimuksista, 1397/2016, jäljempänä hankintalaki). Tällä muistilistalla on tarkoitus nostaa tietoonne keskeisimpiä kilpailutusmenettelyn edellytyksiä ja vaatimuksia, tarkempi hankintalain soveltaminen ja menettelyn lainmukainen noudattaminen on tuensaajan vastuulla. Puutteet hankintamenettelyssä voivat johtaa tuen menettämiseen tai takaisinperintään osittain tai kokonaan.

VELVOLLISUUS NOUDATTA HANKINTALAKIA

Hankintalainsäädännön tarkoituksena on tehostaa julkisten varojen käyttöä ja edistää tarjoajien tasapuolisia mahdollisuuksia tarjota palveluitaan ja tavaroitaan julkisten hankintojen tarjouskilpailuissa.

Hankintalain 5 §:ssä säädetään toimijoista, jotka ovat velvollisia soveltamaan lakia hankinnoissaan. Lain mukaan mikä tahansa hankinnan tekijä katsotaan lain soveltumisalaan kuuluvaksi *hankintayksiköksi* silloin, kun se on saanut hankinnan tekemistä varten *tukea yli puolet hankinnan arvosta*.

Hankintayksikkö on velvollinen soveltamaan hankintalakia tekemiinsä lain 4 luvussa mainittuihin *kynnysarvot* ylittäviin hankintoihin. Noudatettava menettely eroaa kansalliset kynnysarvot ja EU-kynnysarvot ylittävien hankintojen osalta, jäljempänä on kuvattu lähinnä kansallisen menettelyn pääkohtia.

Kansalliset kynnysarvot ovat: (EU-kynnysarvot suluissa)

- tavara- ja palveluhankinnat: 60.000 euroa¹ (135.000 tai 209.000 euroa, riippuen hankintayksiköstä)
- rakennus- ja käyttöoikeusurakat 150.000 euroa 5.225.000 (euroa)

Hankintaa ei saa keinotekoisesti jakaa osiin hankintalain soveltamisen välttämiseksi.

Osina toteutettavan hankinnan (esim. rakentaminen) tarjouspyynnöissä on jokaisen osan (esim. sähköurakka, LVI-urakka) kohdalla sovellettava koko hankinnan yhteisarvon mukaisia sääntöjä, vaikka yksittäisen aliurakan arvo jäisikin kynnysarvon alapuolelle!

HANKINTAMENETTELY

Hankintalaki mahdollistaa erilaisten hankintamenettelyjen käyttämisen. Hankintailmoituksessa tai tarjouspyynnössä on kuvattava käytettävä hankintamenettely. Käytännössä *avoin menettely* sopii yleisimmin tukea saaneiden hankintojen kilpailuttamiseen. Näin ollen esimerkiksi suorahankinnan käyttäminen edellyttää lain 40 ja 41 §:ssä säädettyjen edellytysten täyttymistä, mikä on perusteltava ja dokumentoitava.

TARJOUSPYYNNÖN LAATIMINEN

Tarjouspyyntö on hankintamenettelyn keskeisimpiä asiakirjoja. Tarjouspyynnössä on selkeästi ja yksiselitteisesti esitetty kaikki hankinnan kohteeseen ja tarjoajaan liittyvät vaatimukset. Hankintayksikkö tulee ilmoittaa käyttämänsä kokonaistaloudellisen edullisuuden peruste sekä mahdolliset vertailu-

¹ Lakia 1397/2016 sovelletaan 1.1.2017 jälkeen aloitettujen hankintojen osalta. Aloittaminen lasketaan pääsääntöisesti hankinnan ilmoittamishetkestä. Ennen 1.1.2017 aloitettujen hankintojen osalta tavara- ja palveluhankintojen kansallinen kynnysarvo on 30 000 euroa.

rusteet hankintailmoituksessa tai tarjouspyynnössä. Tarjouspyynnössä kyseisten asioiden on oltava niin selkeästi eriteltyinä, että se mahdollistaa tarjoajien tasapuolisen ja syrjimättömän kohtelun.

HANKINTAILMOITUKSEN JÄTTÄMINEN

Avoimessa tai rajoitetussa hankintamenettelyssä kansalliset kynnyksarvot ylittävän hankinnan hankintailmoitus tulee julkaista internet-osoitteessa www.hankintailmoitukset.fi.

TARJOUSTEN TARKISTAMINEN JA VERTAILU

Tarjouksista on valittava **kokonaistaloudellisesti edullisin tarjous**. Kokonaistaloudellisesti edullisin on tarjous, joka on hankintayksikön kannalta hinnaltaan halvin, kustannuksiltaan edullisin tai hinta-laatusuhteeltaan paras. Hinta-laatusuhteen arvioinnissa käytettävien vertailuperusteiden tulee liittyä hankinnan kohteeseen ja mahdollistaa tarjousten puolueeton arviointi. Hankintayksikön tulee ilmoittaa käyttämänsä kokonaistaloudellisen edullisuuden peruste sekä mahdolliset vertailuperusteet hankintailmoituksessa tai tarjouspyynnössä.

Hankintayksikön on suljettava tarjouskilpailusta ehdokas tai tarjoaja, joka ei vastaa asetettuja soveltuvuusvaatimuksia. Päätös on perusteltava.

HANKINTAPÄÄTÖS JA TIEDOKSIANTO

Hankinnan tekijän on tehtävä tarjousmenettelyn ratkaisusta kirjallinen päätös, joka on perusteltava. Päätöksestä tulee ilmetä ratkaisuun vaikuttaneet olennaiset seikat sekä perusteet, joilla tarjousten vertailu on tehty.

On hyvä huomata, että hankintamenettely voidaan keskeyttää vain todellisesta ja perustellusta syystä. Myös keskeyttämisestä on tehtävä hankintapäätöstä vastaava kirjallinen päätös.

Hankinnan tekijän on annettava tekemänsä päätös perusteluineen kirjallisesti tiedoksi niille, joita asia koskee. Päätökseen on liitettävä valitusosoitus ja oikaisuohje.

HANKINTASOPIMUKSEN SOLMIMINEN

Hankinnan tekijän on tehtävä hankinnasta kirjallinen hankintasopimus, jonka hankkija ja tarjoaja allekirjoittavat.

EU-kynnyksarvot ylittävissä hankinnoissa on noudatettava laissa säädettyjä odotusaikoja ennen hankintasopimuksen tekemistä.

TUEN MAKSUHADEMUKSEEN LIITETTÄVÄT HANKINTA-ASIAKIRJAT

Selvityksenä hankintamenettelyn noudattamisesta tuensaajan on lähtökohtaisesti liitettävä maksuhakemukseen seuraavat asiakirjat: Hilma –ilmoitus, ja mahdollinen erillinen tarjouspyyntö, saadut tarjoukset, tarjousvertailu ja hankintapäätös sekä hankintasopimus.

Lisätietoa hankintojen kilpailuttamisesta ja hankintalainsäädännöstä löytyy mm. seuraavilta internet-sivuilta:

www.hankintailmoitukset.fi (hankintailmoitusten julkaiseminen)

www.hankinnat.fi (Suomen Kuntaliiton sivuilla runsaasti tietoa hankintamenettelyistä, sekä mm. oikaisuohje- ja valitusosoitusmalleja)

www.tem.fi/julkisethankinnat (Työ- ja elinkeinoministeriön julkisten hankintojen sivusto)